

KALLELSE TILL Socialnämnden

Ordinarie ledamöter kallas till sammanträde med Socialnämnden

Tid: Onsdag den 12 april 2017, kl 9:00

Plats: Näset, Lindesbergs kommunhus

Ledamot som är förhindrad att delta, bör själv kalla sin personlige ersättare.
OBS! Tänk på våra allergiker och använd inte starkt doftande sprayer, parfymer eller rakvatten!

Susanne Karlsson

Jessica Brogren

Ordförande**Sekreterare****Ledamöter**

John Omoomian (S), v ordförande
Daniel Andersson (S)
Sven-Erik Larsson (M)
Victoria Douhan (S)
Virosa Viberg (SD)
Bo Stenberg (S)
Per Carlström (-)
Susanne Karlsson (C), ordförande
Christina Pettersson (C)
Vakant (SD)
Birgitta Lind Axelsson (V)

Ersättare

Joacim Hermansson (S)
Lillemor Bodman (M)
Christer Pilblad (S)
Pamela Hopkins (SD)
Lennart Olsson (S)
Hlödur Bjarnason (KD)
Tuula Marjeta (C)
Mathz Eriksson (C)
Dan Lindberg (SD)
Annamaria Ericsson (S)

Föredragningslista

Nr.	Ärende	Dnr	Sid
-----	--------	-----	-----

Val av justerare**Sekretessärenden**

1.	Ansökan om särskild förordnad vårdnadshavare		Sep bilaga
2.	Ansökan om särskild förordnad vårdnadshavare		Sep bilaga
3.	Ansökan om särskild förordnad vårdnadshavare		Sep bilaga
4.	Ansökan om särskild förordnad vårdnadshavare		Sep bilaga

Beslutsärenden

5.	Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) 2016	SN 2017/66	3
6.	Information om Barnahus i Örebro läns årsberättelse för 2016 samt verksamhetsplan för 2017	SN 2017/56	39
7.	Sammanställning av Lex Sarah anmälningar år 2016	SN 2017/69	59
8.	Sammanställning av tillbud och hot och våldsanmälningar inom funktionsstöd 2016	SN 2017/70	61
9.	Sammanställning av tillbud och hot och våldsanmälningar inom vård och omsorg 2016	SN 2017/70	65
10.	Sammanställning av tillbud och hot och våldsanmälningar inom individ och familj 2016	SN 2017/70	67
11.	Konst i samhället KISAM	SN 2017/73	69
12.	Muntlig information från verksamheterna	SN 2017/5	
13.	Sammanställning ej verkställda beslut kvartal 4 år 2016	SN 2017/49	71
14.	Riktlinjer för biståndsbedömning inom vård och omsorg	SN 2017/95	Rev kallelse
15.	Månadsrapport mars 2017	SN 2017/95	
16.	Delegationsärenden		
17.	Meddelanden		
18.	Informationsärenden		
19.	Övriga frågor		

Socialförvaltningen
Lena Uvhagen
Tfn: 0581-812 12
lenuvhagen@lindesberg.se

Socialnämnden

Riktlinjer för biståndsbeslut inom Vård och Omsorg i Lindesbergs kommun

Förslag till beslut

- Socialnämnden beslutar att anta förslag till riktlinjer för biståndsbedömning inom vård och omsorg i Lindesbergs kommun.

Ärendebeskrivning

2013 antogs nuvarande riktlinjer för biståndsbedömning av socialnämnden. Syftet med riktlinjerna är att:

- Ge en generell beskrivning av Lindesbergs kommuns socialtjänsts insatser och därmed informera den enskilde, anhöriga och allmänhet om vilket stöd de kan förväntas få.
- Fungera som en vägledning för handläggare i utformningen av biståndet.
- Bidra till enhetliga bedömningsgrunder för att garantera rättssäkerhet för de sökande.

Ärendets beredning

Revideringen av riktlinjer har gjorts av utvecklingsstrateg i samråd med verksamhetscheferna för funktionsstöd och vård och omsorg, enhetschefen för myndighetsenheten samt biståndshandläggare. Diskussioner på socialnämndens kvalitetsdag med vård och omsorg 2017-02-01 har delvis legat till grund för revideringen.

Förvaltningens ståndpunkt/motivering till beslutet

Riktlinjerna är ett stöd för biståndshandläggarna och hjälper dem att fatta likvärdiga beslut, vilket stärker rättssäkerheten. Riktlinjerna bedöms vara i linje med socialnämndens intentioner och nationell rättspraxis.

Madde Gustavsson
Förvaltningschef

Lena Uvhagen
Utvecklingsstrateg

Meddelas för åtgärd:

Utvecklingsstrateg
Verksamhetschef funktionsstöd
Verksamhetschef vård och omsorg

Bilagor:

Riktlinjer för biståndsbedömning inom vård och omsorg i Lindesbergs kommun

Riktlinjer för biståndsbedömning inom Vård och Omsorg i Lindesbergs kommun

Strategi
Plan/program
» Riktlinje
Regler och instruktioner

Fastställt av: Socialnämnden § 224
Datum: 2013-12-12 Reviderad 2017-03-16
För revidering ansvarar: Socialnämnden
För eventuell uppföljning och tidplan för denna ansvarar: Socialnämnden
Dokumentet gäller för: Socialförvaltningen
Dokumentet gäller till och med: 2019-12-31
Socialnämnden har rätt att göra revideringar i riktlinjerna under löptiden.

Innehåll

1. Inledning.....	5
1.1 Riktlinjernas syfte	5
1.2 Målgrupp	5
1.3 Riktlinjernas omfattning.....	5
1.4 Avgränsning	5
2. Lagstiftning	5
2.1 Socialtjänstlag (2001:453).....	5
2.1.1 Ansvarsfördelning mellan kommuner.....	6
2.1.2 Tillfällig vistelse i annan kommun.....	6
2.2 Förvaltningslag (1986:223)	6
2.3 Delegation	6
3. Grundläggande värderingar.....	7
3.1 Värdegrund.....	7
3.2 Helhetssyn	7
3.3 Normalisering.....	7
3.5 Flexibilitet	7
3.6 Rehabiliterande förhållningssätt.....	7
4. Hemtjänst	7
4.1 Serviceinsatser.....	8
4.1.1 Lättare serviceinsatser	8
4.1.2 Tyngre serviceinsatser.....	8
4.2 Personlig omvårdnad.....	9
4.3 Måltidshjälp.....	9
4.4 Matdistribution	10
4.5 Promenad.....	10
4.6 Social samvaro	10
4.7 Trygghetstillsyn.....	10
5 Trygghetslarm	10
6 Ledsagning	10
7 Dagverksamhet.....	10
8 Utskrivning från slutenvård.....	11
9 Korttidsplats	11
10 Växelvård	11
11 Särskilt boende	11
11.1 Rätt att bo tillsammans.....	12
11.2 Vårdboende	12

11.3 Gruppboende	12
11.4 Boende för äldre med psykisk ohälsa.....	12
12 Omprövning och uppföljning av biståndsbeslut.....	13
12.1 Ändring av ett gynnande beslut.....	13
12.1.1 Säkerhetskäl	13
12.1.2 Tidsbegränsning	13
12.1.3 Omprövningsklausul	13
13 Uppföljning av riktlinjer för biståndsbedömning.....	13

1. Inledning

Riktlinjerna ska vara en vägledning för handläggare i arbetet med utredning och bedömning av behovet av bistånd enligt Socialtjänstlagen (SoL). Riktlinjerna ska tillsammans med lagstiftning, socialstyrelsens riktlinjer och allmänna råd samt kommunens mål utgöra ett stöd i handläggarnas arbete med att besluta och utforma insatser. Beslut om insatser ska fattas enligt samma bedömningsgrunder, oavsett vem som fattar beslutet. Insatserna ska präglas av helhetssyn, kontinuitet samt att den enskildes egna resurser ska tas tillvara.

Riktlinjerna är ett komplement till, men inte en ersättning för, de lagar och föreskrifter som styr verksamheter inom området. Riktlinjerna är avsedda att vara normgivande för biståndsbedömning och insatsernas omfattning. Bistånd kan dock aldrig vägras den enskilde med hänvisning till att insatsen inte finns med i dessa riktlinjer. Det är alltid den enskildes speciella situation och behov som ska ligga till grund för ett biståndsbeslut.

1.1 Riktlinjernas syfte

Riktlinjerna syftar huvudsakligen till att vara ett stöd för handläggarna i biståndsbedömningen utifrån den enskildes ansökan och behov. Här klargör vilka insatser som *vanligtvis* beviljas samt i vilken omfattning dessa insatser *vanligtvis* kan beviljas.

Riktlinjerna har tre huvudsyften:

- Ge en generell beskrivning av Lindesbergs kommuns socialtjänsts insatser och därmed informera den enskilde, anhöriga och allmänhet om vilket stöd de kan förväntas få
- Fungera som en vägledning för handläggare i utformningen av biståndet
- Bidra till enhetliga bedömningsgrunder för att garantera rättssäkerhet för de sökande

1.2 Målgrupp

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den gäller för alla som bor i kommunen, oavsett ålder och som vi får kännedom om via ansökan, anmälan eller på annat sätt.

1.3 Riktlinjernas omfattning

I dessa riktlinjer regleras insatser inom området hemtjänst vilket omfattar omvårdnadsinsatser och serviceinsatser till äldre personer och personer med funktionsnedsättning i deras hem. Utöver detta regleras också trygghetslarm, matdistribution, ledsagarservice, avlösarservice, korttidsvård samt vård- och omsorgsboende i dessa riktlinjer.

1.4 Avgränsning

Dessa riktlinjer omfattar inte hemsjukvård, annan form av sjukvård, hjälpmedel eller andra insatser enligt Hälso- och sjukvårdslag (1982:763), insatser och beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, färdtjänst och riksfärdtjänst, ej behovsprövade insatser, avgifter och tillämpning av avgiftstaxa eller insatser som utförs av frivilligarbetare.

2. Lagstiftning

2.1 Socialtjänstlag (2001:453)

Socialtjänstens mål beskrivs i Socialtjänstlagens (SoL) första paragraf, portalparagrafen: ”Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet.

Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.” (1 kap 1 § SoL)

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Detta ansvar innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän. (2 kap 2 § SoL).

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. (4 kap 1 § SoL) Samtliga insatser i riktlinjerna beviljas enligt 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen.

2.1.1 Ansvarsfördelning mellan kommuner

Med bosättningskommun avses den kommun där den enskilde är stadigvarande bosatt eller annan kommun om den enskilde har starkast anknytning till den kommunen (2 kap. 3 § SoL). Vägledning kan fås från folkbokföringsbestämmelserna, men de ska inte alltid vara avgörande.

Det är bosättningskommunen som ansvarar för stöd och hjälpinsatser för enskilda oavsett om han eller hon tillfälligt eller under en längre tid vistas i en annan kommun (2 kap. 4 § SoL). Det kan exempelvis gälla vid semestrar när man vistas i sin sommarstuga under olika perioder av året.

2.1.2 Tillfällig vistelse i annan kommun

Vistelsekommunen är skyldig att på begäran av bosättningskommunen bistå med utredning och verkställighet i vissa fall (2 kap. 6 § SoL). Detta gäller, när äldre personer, personer med funktionsnedsättning eller personer med allvarlig sjukdom har behov av insatser för att vistas en kortare tid – högst sex månader – i en annan kommun. Bosättningskommunen ersätter vistelsekommunen för hjälp med verkställighet enligt den ersättningsnivå som bosättningskommunen tillämpar (2 kap. 7 § SoL). Om bosättningskommunen är klarlagd är vistelsekommunen ansvarig för att verkställa insatser beslutade av bosättningskommunen (2 kap. 6 § SoL).

2.2 Förvaltningslag (1986:223)

All handläggning ska utgå ifrån Förvaltningslagens (FL) bestämmelser. Lagen anger serviceskyldigheter för myndigheter, vilket innebär att handläggaren ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde (4§ FL). Varje ärende där någon enskild är part ska handläggas så enkelt, snabbt och effektivt som möjligt utan att säkerheten eftersätts (7 § FL). Vid behov bör myndigheten anlita tolk i kontakter med någon som inte behärskar svenska eller som är allvarligt hörsel- eller talskadad (8 § FL). Det är även förvaltningslagen som reglerar rätten till överklagande av ett beslut (22-25 §§ FL).

2.3 Delegation

Enligt 6 kap. 33 § Kommunallag (1991:900) får en nämnd uppdra åt en anställd hos kommunen att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. I Lindesbergs kommun har biståndshandläggarna delegation på myndighetsutövning enligt 4

kap. 1 § Socialtjänstlagen. Delegationens omfattning är reglerad i socialnämndens delegationsordning.

3. Grundläggande värderingar

3.1 Värdegrund

Socialtjänstlagen 5 kap. 4 § anger att socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande (värdegrund).

Värdigt liv innefattar

- Rätt till privatliv och kroppslig integritet
- Möjlighet att upprätthålla sitt självbestämmande
- Individanpassning och delaktighet i beslut och insatser
- Insatser av god kvalitet
- Ett gott bemötande

Välbefinnande innefattar

- Känsla av trygghet
- Upplevelse av meningsfullhet

3.2 Helhetssyn

Helhetssynen ska prägla alla insatser inom vård och omsorg. Helhetssyn utgår från den enskildes samlade livssituation. Då den enskilde har behov av tjänster som bedrivs inom olika verksamheter eller av olika utförare och professioner är dessa samordnade.

3.3 Normalisering

Med normalisering menas att den enskilde ska stödjas i att kunna vara som andra och ha det som andra, vilket också betyder rätten att få vara sig själv. Begreppet normalisering innebär också att äldre ska kunna bo kvar i sitt eget hem och fungera självständigt i sin vardag.

3.5 Flexibilitet

Med flexibilitet menas att man anpassar de olika insatserna till den enskildes förutsättningar och behov istället för att tillämpa åtgärder enligt en föreskriven modell. När biståndshandläggaren fattar ett gynnande beslut ska biståndshandläggaren och den enskilde tillsammans komma fram till vilken lösning som är bäst i den aktuella situationen för den enskilde.

3.6 Rehabiliterande förhållningssätt

All verksamhet inom Vård och Omsorg i Lindesbergs kommun ska genomsyras av det rehabiliterande förhållningssättet, där ledorden är delaktighet och oberoende.

Behovet av insatser bedöms utifrån ett aktiverande förhållningssätt, vilket innebär att:

- Den enskilde gör det hon/han klarar själv.
- Den enskilde stöttas i det hon/han inte klarar själv och stödet utförs så långt möjligt tillsammans med den enskilde utifrån dennes förutsättningar.
- Den enskilde motiveras och uppmuntras till att göra sina egna val och stöttas i att behålla sina intressen, samt att ta ansvar för sin egen vardag.

4. Hemtjänst

Hemtjänst innefattar i huvudsak följande insatser; lättare och tyngre serviceinsatser, personlig omvårdnad, måltidshjälp, matdistribution, promenad, social samvaro och trygghetstillsyn.

Insatserna från hemtjänsten ges för att underlätta den dagliga livsföringen och för att det ska vara möjligt för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet. Hemtjänst ges till människor som på grund av sjukdom, fysiska, psykiska och/eller sociala funktionshinder behöver stöd och hjälp i den dagliga livsföringen. Hemtjänstinsatser kan även beviljas i avlastningssyfte till person som vårdar närstående dygnet runt.

Det är viktigt att den enskildes behov av vardagsaktivering beaktas i behovsbedömningen. I de fall biståndshandläggaren anser att speciella behov finns tas, efter samtycke från den enskilde, kontakt med aktuell profession.

Hur och när insatsen ska genomföras bestäms utifrån genomförandeplanens överenskommelse.

Beslut om hemtjänst kan omprövas då ändrade förhållanden påkallar det, se avsnitt 11.1.3.

4.1 Serviceinsatser

Begreppet serviceinsatser avser praktisk hjälp och skötsel av hemmet för att tillgodose den enskildes behov.

4.1.1 Lättare serviceinsatser

Begreppet lättare serviceinsatser kan exempelvis innefatta:

- Diskning
- Sophantering
- Posthantering
- Blomvård/blomskötsel
- Rensa i kylskåp
- Brickhjälp i matsal
- Promenader till och från matsal
- Bäddning

4.1.2 Tyngre serviceinsatser

Begreppet tyngre serviceinsatser kan exempelvis innefatta:

- Hygienstädning
- Städning
- Tvätt/klädvård
- Renbäddning
- Inköp

Hygienstädning

Städning beviljas helt eller delvis om den enskilde på grund av funktionsnedsättning inte kan utföra städning av sin bostad. Om annan person i hushållet klarar att utföra städning beviljas inte insatsen då man har gemensamt ansvar för hemmet.

Hygienstädning innebär lättare punktstädning som utförs vid behov. Hygienstädning beviljas främst vid särskilda hälsoproblem.

Städning

Städning beviljas helt eller delvis om den enskilde på grund av funktionsnedsättning inte kan utföra städning av sin bostad. Om annan person i hushållet klarar att utföra städning beviljas inte insatsen då man har gemensamt ansvar för hemmet.

Städning innebär vanligtvis att två rum, kök och toaletter städas var tredje vecka. Om makar har skilda sovrum städas tre rum, kök och toalett/badrum. Vid mer sällan förekommande sysslor görs en överenskommelse om att något annat får stå tillbaka vid städtillfället t.ex. vid avfrostning av kyl och frys och liknande.

Städningen ska planeras tillsammans med den enskilde och utföras tillsammans med honom/henne när det är möjligt. Den enskilde svarar för den normala städutrustning, som behövs för att arbetet ska kunna genomföras och en god arbetsmiljö ska kunna garanteras.

Tvätt/klädvård

Tvätt och klädvård beviljas helt eller delvis utifrån den enskildes behov, om den enskilde eller annan i hushållet inte kan utföra detta.

Tvätt och enklare klädvård utförs vanligtvis var tredje vecka. Akut tvätt utförs vid behov. Tvätt avser tvätthjälp av den enskildes kläder, sänglinne och handdukar. Med enklare klädvård menas till exempel att sy i en knapp och strykning av gångkläder. Handtvätt och mangling ingår inte. Tvätt utförs i den enskildes tvättstuga.

Renbäddning

Renbäddning beviljas helt eller delvis om den enskilde på grund av funktionsnedsättning inte kan utföra det. Om annan person i hushållet klarar att utföra renbäddning beviljas inte insatsen då man har gemensamt ansvar för hemmet. I insatsen renbäddning ingår byte av sängkläder, vilket vanligtvis utförs var tredje vecka.

Inköp av mat och dagligvaror

Inköp beviljas om den enskilde eller annan i hushållet inte kan utföra detta. Inköp beviljas normalt en gång per vecka.

Inköp av mat och dagligvaror sker i första hand via beställning och hemsändningsservice från butik och då kan hjälp med beställning, ta emot och plocka in varor beviljas.

4.2 Personlig omvårdnad

Med personlig omvårdnad avses de insatser som behövs för att tillgodose den enskildes grundläggande behov, så att den dagliga tillvaron ska fungera. Förflyttningar i bostaden ingår alltid i insatsen. I begreppet personlig omvårdnad kan exempelvis ingå:

- Läggning/uppstigning
- Personlig hygien
- På- och avklädning
- Toalettbesök
- Dusch

4.3 Måltidshjälp

Begreppet måltidshjälp kan innefatta hjälp med iordningsställandet av måltid. Måltidshjälp kan även avse stöd under måltidssituationen samt hjälp med att plocka undan och diska efter måltid. När behov finns ska personal uppmuntra, påminna, vara sällskap/stöd, så att den

enskilde får sitt nutritionsbehov tillgodosett. Insatsen kan avse alla måltider under dygnet utifrån behov.

4.4 Matdistribution

Med matdistribution avses hemleverans av lunch om den enskilde inte kan tillgodose behovet på egen hand.

4.5 Promenad

Promenad kan beviljas som förebyggande åtgärd eller vardagsaktivering, om den enskilde inte kan få detta tillgodosett på annat sätt. Avser promenad i närområdet. I normalfallet beviljas promenad 1 gång per vecka.

4.6 Social samvaro

Begreppet social samvaro avser vardagsaktivering i form av exempelvis samtal, kortspel, högläsning eller promenad, där syftet är att bryta isolering. Social samvaro kan beviljas vid avsaknad av kontinuerlig social kontakt och/eller om den enskilde har begränsad förmåga att röra sig utanför hemmet, om den enskilde inte kan få detta tillgodosett på annat sätt. I normalfallet beviljas social samvaro 1 gång per vecka.

4.7 Trygghetstillsyn

Tillsyn i form av telefonsamtal i första hand, eller vid behov korta besök hos personer som är i behov av ökad trygghet och säkerhet. Frekvens utifrån den enskildes behov.

Tillsyn nattetid sker i första hand via teknisk lösning, exempelvis nattkamera.

5 Trygghetslarm

Trygghetslarm tillhandahålls för att den enskilde ska kunna bo kvar i sin bostad. Larmet kan bidra till att den enskilde helt eller delvis kan klara sig utan mer omfattande insatser.

Lindesbergs kommun har fria larm för 80 år och äldre. Det innebär att alla i åldersgruppen som ansöker om larm beviljas trygghetslarm utifrån sin egen bedömning av behovet. Beslut om trygghetslarm kan omprövas då ändrade förhållanden påkallar det, se avsnitt 11.1.3.

6 Ledsagning

Ledsagning kan beviljas för att bryta isolering och möjliggöra för den enskilde att delta i samhällslivet, besöka vänner, delta i fritidsaktiviteter eller i kulturlivet. Ledsagningen kan ges till och från samt under själva aktiviteten. Det är upp till den enskilde att ordna eventuell transport.

Syftet med insatsen är inte i första hand att underlätta vid sjukvårdsbesök. Vid besök på vårdinrättning tillfrågas anhörig eller ev. väntjänstkontakt, i första hand. Omsorgspersonal ledsagar när behov finns, då tas avgift ut enligt gällande taxa.

Beslut om ledsagning kan omprövas då ändrade förhållanden påkallar det, se avsnitt 11.1.3.

7 Dagverksamhet

Dagverksamhet riktar sig till personer med demenssjukdom. Dagverksamhet är en möjlighet för den enskilde att delta i planerade aktiviteter för gemenskap, stimulans och aktivering samt avlösning för närstående. Dagverksamhet är ett led i att människor med demenssjukdom ska kunna ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. Beslut om dagverksamhet kan omprövas då ändrade förhållanden påkallar det, se avsnitt 11.1.3.

8 Utskrivning från slutenvård

När utskrivning av en enskild sker från slutenvården ansvarar utskrivningssamordnare (sjuksköterska och/eller arbetsterapeut) för vårdplaneringen. Utskrivningssamordnarna kan sätta in tillfälliga socialmedicinska insatser i hemmet. Socialmedicinska insatser kan bestå av hemtjänstinsatser, trygghetslarm och hälso- och sjukvårdsinsatser. De socialmedicinska insatserna är tidsbegränsade till 2 -3 veckor. Insatserna följs upp och justeras fortlöpande av verkställigheten under de första veckorna.

Efter 2-3 veckor sker planeringen i hemmet där handläggare fattar beslut om insatser enligt denna riktlinje.

9 Korttidsplats

När alla insatser är uttömda i det ordinära boendet och hemsituationen tillfälligt sviktar, är korttidsvistelse en tillfällig stödinsats som kan beviljas som ett komplement till hemtjänst och hemsjukvård. När personer i samband med sjukhusvistelse tillfälligt är i behov av olika former av stödinsatser som inte kan tillgodoses i det ordinära boendet är korttidsvistelse ett alternativ. Beslut om korttidsplats fattas med tidsbegränsning, se avsnitt 11.1.2. Tidsbegränsningen på beslutet är vanligtvis två veckor.

Korttidsplats beviljas vid tillfälligt ökat behov av omvårdnad vid sviktande hemsituation, vid behov av utredning, i väntan på särskilt boende, växelvård och avlastning/avlösning för anhöriga.

Beslut om korttidsplats fattas aldrig samtidigt som beslut om särskilt boende. Undantaget är i de fall då den enskilde bedöms berättigad till särskilt boende och hemsituationen är så ohållbar att den enskilde inte kan vistas i sin hemmiljö i väntan på särskilt boende.

Målsättningen med korttidsvistelsen ska vara klart definierad och individuellt bedömd utifrån situation och behov. I beslutet om korttidsplats anges tidsbegränsningen för insatsen.

10 Växelvård

Växelvård innebär växelvis boende på korttidsplats och i hemmet. Växelvård kan beviljas som en avlösning som stöd för anhörig och enskild, för social stimulans eller annat socialt behov. Vistelsen kan vara regelbunden eller oregelbunden över tid.

11 Särskilt boende

Grunden för att få en plats på ett särskilt boende skall bygga på behov av vård, omsorg, tillsyn och trygghet. Se vidare under avsnitt 10.2 och 10.3.

När den enskilde erbjuds plats på ett särskilt boende betraktas insatsen som verkställd. Om den enskilde tackar nej till den erbjudna platsen får den enskilde inkomma med en ny ansökan om särskilt boende.

Om ansökan om särskilt boende innehåller ansökan om ett specifikt särskilt boende, och behov föreligger om särskilt boende, ska ansökan avslås i den del den avser ett specifikt särskilt boende.

Beslut om särskilt boende fattas aldrig samtidigt som beslut om korttidsplats. Undantaget är i de fall då den enskilde bedöms berättigad till särskilt boende och hemsituationen är så ohållbar att den enskilde inte kan vistas i sin hemmiljö i väntan på särskilt boende.

11.1 Rätt att bo tillsammans

För den som har beviljats eller beviljas bistånd i form av boende i en sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 § SoL, ingår i en skälig levnadsnivå att kunna sammanbo med make eller sambo. Detta gäller under förutsättning att paret varaktigt har sammanbott eller, om den ena parten redan bor i ett sådant boende, att paret dessförinnan varaktigt har sammanbott. Detta gäller oavsett om maken eller sambon har behov av boende i särskild boendeform (4 kap 1 c § SoL).

11.2 Vårdboende

Den som, på grund av sjukdom, har omfattande vård-, omsorgs- och trygghetsbehov, behov av hälso- och sjukvårdsinsatser samt tillsyn dygnet runt, kan beviljas vårdboendeplats om behoven inte kan tillgodoses i det ordinära boendet. Detta innebär att insatser som hemtjänst och trygghetstillsyn ska ha provats men inte räcker till då behovet är för stort att tillgodose i det ordinära boendet. Vård- och omsorgsbehovet ska inte vara av övergående karaktär. Vårdboende innefattar vård, omsorg, praktisk hjälp, hälso- och sjukvårdsinsatser samt tillsyn utifrån den enskildes individuella behov och förutsättningar.

En enskild som tackar ja till ett anvisat boende men önskar boende på en annan enhet ska kunna stå kvar i kö till en annan enhet.

11.3 Gruppboende

Den som, på grund av demenssjukdom, har omfattande vård-, omsorgs- och trygghetsbehov, behov av hälso- och sjukvårdsinsatser samt tillsyn dygnet runt, kan beviljas plats på gruppboende om behoven inte kan tillgodoses i det ordinära boendet. Detta innebär att insatser som hemtjänst och trygghetstillsyn ska ha provats men inte räcker till då behovet är för stort att tillgodose i det ordinära boendet.

För att få plats på gruppboende krävs att personen har en diagnostiserad demenssjukdom. Gruppboende innefattar vård, omsorg, praktisk hjälp, hälso- och sjukvårdsinsatser samt tillsyn utifrån den enskildes individuella behov och förutsättningar. Om den enskilde har plats på vårdboende men behöver plats på gruppboende krävs ett nytt biståndsbeslut på gruppboende.

En enskild som tackar ja till ett anvisat boende men önskar boende på en annan enhet ska kunna stå kvar i kö till en annan enhet.

11.4 Boende för äldre med psykisk ohälsa

Enskilda som på grund av svåra beteendestörningar (som bland annat kan bero på demens, psykiska sjukdomar, hjärnskador eller missbruk) har omfattande vård-, omsorgs- och trygghetsbehov, behov av hälso- och sjukvårdsinsatser samt tillsyn dygnet runt, kan beviljas plats på boende för äldre med psykisk ohälsa om behoven inte kan tillgodoses i ordinärt boende eller vårdboende/gruppboende.

För att få plats på boende för äldre med psykisk ohälsa krävs dokumentation på att den enskilde har genomgått BPSD-processen (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom) och fortfarande har så svåra symtom att behoven inte kan tillgodoses i ordinärt boende eller vårdboende/gruppboende.

Om den enskilde har plats på vårdboende men behöver plats på boende för äldre med psykisk ohälsa krävs ett nytt biståndsbeslut.

12 Omprövning och uppföljning av biståndsbeslut

12.1 Ändring av ett gynnande beslut

Inom vård och omsorg finns några möjliga skäl för att ändra ett gynnande beslut. Dessa är säkerhetsskäl, förbehåll i beslutet (omprövningsklausul/tidsbegränsning) samt om beslutet blivit oriktigt på grund av att den enskilde vilselett myndigheten.

12.1.1 Säkerhetsskäl

Inom hemtjänsten kan exempelvis allvarliga arbetsmiljöproblem vid genomförande av insatser anges som säkerhetsskäl som kan ligga till grund för ändring av ett gynnande beslut.

12.1.2 Tidsbegränsning

Återkallelseförbehåll eller förbehåll om omprövning efter viss tid anses vara en av de generella grunder som gör det möjligt att ändra gynnande beslut som gäller tills vidare. Ett beslut kan återkallas med stöd av förbehåll i själva beslutet eller i den författning som ligger till grund för beslutet.

När det gäller beslut som endast gäller under viss tid, är det formellt sett inte fråga om en ändring av ett tidigare beslut utan närmast en fråga om vilket innehåll ett nytt beslut skall ha. I Lindesbergs kommun tillämpas tidsbegränsade beslut vanligtvis endast gällande korttidsplats.

12.1.3 Omprövningsklausul

Beslut om hemtjänst, trygghetslarm, ledsagning och dagverksamhet fattas med en omprövningsklausul, vilket innebär att beslutet kan omprövas då ändrade förhållanden påkallar det. Behovet av en sådan omprövning övervägs regelbundet eller då särskilda skäl föranleder det. En omprövning kan ske direkt om biståndsbehovet skulle ha minskat. Signaler från verkställigheten om förändrat behov hos den enskilde kan föranleda omprövning.

12.2 Uppföljning

Uppföljning sker enligt lag och föreskrifter.

13 Uppföljning av riktlinjer för biståndsbedömning

Socialförvaltningen följer årligen upp följsamheten av riktlinjerna för biståndsbedömning enligt en uppföljningsplan som revideras årligen. Resultatet redovisas till socialnämnden.